

K R O N I K A

Odešel Jiří Hronek

Uprostřed prázdnin nás zastihla smutná zpráva, že dne 11. července 2013 zemřel po dlouhé nemoci přední český bohemista doc. PhDr. Jiří Hronek, CSc.

Docent Jiří Hronek se narodil 20. března 1927 ve Veselí nad Lužnicí. Studium bohemistiky absolvoval na pražské filozofické fakultě, kde byl žákem především Vladimíra Skaličky a Bohuslava Havránka, kteří mu dali pevné základy filologické práce. Po krátkém působení na ministerstvu školství přišel počátkem šedesátých let na Filozofickou fakultu a nastoupil jako odborný asistent na katedru češtiny pro cizince. Brzy se stal její vůdčí osobností a jedním ze zakladatelů nového oboru čeština pro cizince. Po odchodu Miloše Sovy do důchodu v srpnu roku 1961 se stal vedoucím této katedry a vedl ji až do počátku normalizace. V sedmdesátých a osmdesátých letech se nemohl plně věnovat vědecké práci, a proto se soustředil na pedagogickou činnost. Docentem však mohl být jmenován až po sametové revoluci krátce před odchodem do důchodu.

Jiří Hronek se zapsal i do historie pražské Letní školy slovanských studií, a to jako oblíbený lektor a přednášející, Hronkovou zásluhou se staly pevnou součástí doprovodného programu Letní školy i komorní koncerty.

To, že se soustředil na problematiku osvojování češtiny jako cizího jazyka, ho přivedlo k zájmu o stratifikaci češtiny a k zájmu o obecnou češtinu. Jiří Hronek prosazoval větší otevřenost kodifikace spisovné češtiny vůči obecné češtině a sblížování spisovné češtiny s češtinou obecnou. Svůj další odborný zájem soustředil především na lexikologii, frazeologii a sociolingvistice a na otázky jazykové kultury. Jeho skriptum *Obecná čeština* z roku 1977 (2. vyd. z r. 1986) se stalo doma i v zahraničí velmi oceňovanou prací, která se zabývala problematikou popisu obecné češtiny jako plnohodnotné variety českého jazyka. Tato práce byla překonána až monografií *Čeština bez příkras*, kterou J. Hronek napsal spolu s Petrem Sgallem (1992). Jiří Hronek je rovněž jedním z hlavních redaktorů a spoluautorem stěžejního díla české frazeologie, několikadílného *Slovníku české frazeologie a idiomaticky* (vycházel v letech 1983 – 2009; v r. 2009 nakladatelství Leda vydalo celý slovník jako komplet) a také spoluautorem *Základní učebnice češtiny* (1987, 2. přeprac. vyd. 1993) a *Textové cvičebnice českého jazyka I a II* (poslední vydání 1994) určené pro zahraniční zájemce o češtinu. Jiří Hronek publikoval v řadě českých i zahraničních časopisů a sborníků (Ann Arbor, Amsterdam, Philadelphia...), často společně se svým dlouholetým přítelem Petrem

Sgallem. Přestože jeho bibliografie není příliš rozsáhlá, jsou jeho práce dodnes často citovány v domácí i zahraniční literatuře a byly často recenzovány v zahraničních odborných časopisech; natrvalo se tak zapsaly do historie české bohemistiky.

Jiří Hronek zasáhl i do lingvodidaktiky, především jako spoluautor memoranda pracovníků Ústavu slovanských studií (nástupce katedry češtiny pro cizince na FF UK) určeného účastníkům první metodologické konference o češtině pro cizince a autor dvou příspěvků do sborníku z této konference (1985).

Docenta Hronka jeho zahraniční studenti i kolegové vždy obdivovali nejen pro jeho hluboké znalosti českého jazyka a kultury a pro jeho pedagogické mistrovství, ale i pro jeho přátelský a vstřícný přístup ke studentům a laskavý humor, který ho nikdy neopouštěl. Stejně tak jako láska k dobré hudbě, které se věnoval jako amatérský komorní hráč a kterou rád poslouchal.

V Jiřím Hronkovi odešel uznávaný bohemista, respektovaný učitel, báječný kolega, vstřícný kamarád, který si za všech okolností dokázal zachovat rovnou páteř.

Čest jeho památce!

Jiří Hasil, Praha